

Μπορεί να πει κανείς ότι οι συνεργάτες του εν λόγω τεύχους, έχουν μια άτυπη καινή αισθητική αντίληψη, ανοιχτή, και πάντως χωρίς συγκεκριμένο περίγραμμα. Τους αναφέρω ενδεικτικά: Τ. Κ. Παπατσώνης, Στρατής Δούκας, Σταυράκιος Κοσμάς (Πεντζίκης), Τζόύλιο Καΐμη, Αλ. Μάτσας, Γιώργος Σαραντάρης, Ν. Καλαμάρης, Καίσαρ Εμμανουήλ, Ανάστασιος Δρίβας.

Για τους λόγους που δημοσιεύονται πέντε ποιήματα του Ρώμου Φιλύρα, κατά πάσα πιθανότητα γραμμένα στο φρενοκομείο, μόνο υπόθεσεις μπορούμε να κάνουμε.

«Νεοελληνικά Γράμματα»

Ο οίκος «Ελευθερουδάκη» αρχίζει το 1935 να εκδίδει το περιοδικό *Νεοελληνικά Γράμματα*²⁰ σε μεγάλο σχήμα, θα λέγαμε tabloid με τα σημερινά δεδομένα, προκειμένου να προβάλλει τις εκδόσεις του. Ωστόσο το περιοδικό παρακολουθεί συγχρόνως τα λογοτεχνικά γεγονότα και δημοσιεύει κείμενα Ελλήνων και μεταφράσεις ξένων συγγραφέων, καθώς και κριτικές για τα τρέχοντα βιβλία.

Η μορφή εφημερίδας που έχουν τα *Νεοελληνικά Γράμματα* επιτρέπει στο έντυπο να περιλαμβάνει και πληροφοριακή ύλη από την ξένη πνευματική κίνηση και να απευθύνεται έτσι σε ένα ευρύτερο κοινό, που ζητά να ενημερωθεί με εύκολο τρόπο.

Απαιτείται ιδιαίτερη έρευνα για να διαπιστώσουμε ποια ήταν η κυκλοφορία του περιοδικού την πρώτη περίοδο 1935-1936, και αν ήταν σε θέση να επιβιώσει απ' αυτήν. Την υπόθεση μπερδεύει το ότι ο εκδοτής οίκος μπορούσε να το συντηρεί με μοναδικό σκοπό την προώθηση των εκδόσεών του. Φυσικά η ζημία θα ήταν πάντα σχετική. Η εκδοχή ότι η διακοπή της έκδοσης οφείλεται στην περιορισμένη απήχηση φανεται πιθανή. Οφείλομε όμως από τώρα να επισημάνουμε ότι η επανέκδοσή του, μετά την επιβολή της δικτατορίας το 1936, με διευθυντή τον Δημήτρη Φωτιάδη, αποτελεί μια ξεχωριστή προσπάθεια, η οποία στηρίζεται και σε διαφορετική εκδοτική αντίληψη. Το περιοδικό αυτή τη φορά, παρά τις διαφοροποιήσεις του από χρόνο σε χρόνο, θέλει να υποστηρίξει μια δική του άποψη για τη λογοτεχνία και να συγκεντρώσει τους διανοούμενους που βρίσκονται εκτός του κλίματος που επιδιώκει να προβάλλει το ολοκληρωτικό καθεστώς.

20. Περίοδος Α', τεύχ. 1, 14/4/1935 έως τεύχ. 44, 9/2/1936.

